

Werken aan vrije tijd

Ondersteunen en begeleiden van cliënten bij het vinden en behouden van
vrijtijdsbesteding

Procesboek

Cindy van Roekel
100609
S4A

Marina Markus
100549
S4A

Informatiepagina

Christelijke Hogeschool Ede

Oude Kerkweg 100

6717 JS Ede

Telefoon: 0318-696300

Stichting Leger des Heils Welzijn- en Gezondheidszorg, Gelderland

Afdeling ZorgThuis, Apeldoorn

Hoenderloseweg 108

7339 GK Ugchelen

055-5382421

Afstudeervariant: Project

Werkbegeleider: Lennart Oosterloo

Lennart.oosterloo@legerdesheils.nl

Afstudeerbegeleider: Kees van Harten

cvharten@che.nl

Beoordelaar: Petra Koppelaar-Kieskamp

pjkoppelaar@che.nl

Onderzoeksdocent: Jochum Muurling

jmuurling@CHE.nl

Inhoud

Inleiding	4
Logboek	5
Procesverslag Cindy van Roekel	11
Persoonlijke terugblik.....	11
Relatie met de creatieve professional.....	11
Relatie met de minor	12
Evaluatie leerdoelen	12
Samenwerking en feedback.....	13
Conclusie en vooruitblik.....	13
Procesverslag Marina Markus	14
Persoonlijke terugblik.....	14
Relatie met de creatieve professional.....	14
Relatie met de minor	15
Evaluatie leerdoelen	15
Samenwerking en feedback.....	15
Conclusie en vooruitblik.....	16

Inleiding

Deze afstudeeropdracht hebben we samen geschreven. In dit document hebben wij individueel beschreven hoe wij het afstuderen hebben ervaren en wat wij hiervan hebben geleerd. Daarnaast hebben we terug gekeken naar de samenwerking met onze afstudeerbegeleider Kees van Harten en met onze opdrachtgever Lennart Oosterloo. In dit document vindt u eerst ons logboek ter verantwoording van de uren, daarna vindt u de persoonlijke procesverslagen.

Logboek

Wanneer	Wat	Reflectie	Marina	Cindy
14-11-13	Afspraak Lennart		2,5	2,5
29-11-13	Afspraak Dineke Berends		2,5	2,5
19-11-13	Format afstuderen ingevuld en gemaild		3	3
02-12-13	Begin plan van aanpak		6	6
13-12-13	Afspraak met Kees		2	2
16-12-13	Contract opstellen	Met extra bijlage om daarin vast te leggen dat we aanbevelingen doen voor implementatie maar de implementatie zelf niet zullen doen.	1.5	1
19-12-13	Plan van aanpak		6	6
02-01-14	Plan van aanpak		2	1,5
06-01-14	Plan van aanpak		5	3
07-01-14	Plan van aanpak, format naar minordocent, pva naar Kees		6	5
14-01-14	Literatuur zoeken		8	8
16-01-14	Afspraak met Kees Afspraak met Lennart (bespreken pva). Feedback Kees & Lennart verwerken		8	8
17-01-14	Plan van aanpak laatste keer nakijken, inleveren bij Jochem		1.5	1
28-01-14	Locatie gereserveerd op het hoofdkantoor van ZorgThuis voor de interviews, rooster voor de interviews gemaakt, begonnen met definities maken		2.5	-
29-01-14	Verder met het maken van definities en deze onderbouwen met bronnen, bruikbare bronnen van de factsheets in een document gezet, Marja van der Ham mailen om informatie		1.5	
29-01-14	Regelen Libermann Modulen		-	2
30-01-14	Werken aan definities, Lennart en Kees op de hoogte brengen van de stand van zaken, feedback van Jochem doornemen. <i>Feedback pva van Jochem verwerken, LdH bellen voor een onderzoek</i>	Onvoldoende voor het plan van aanpak. Probleemstelling was te onduidelijk. Afspraak met Lennart gemaakt om het probleem helemaal helder te krijgen.	3 2	3
03-02-14	Feedback pva van Jochem verwerken, Marja van der Ham		5	2

	bellen, LdH bellen voor het onderzoek, bronnen gezocht, to do list gemaakt voor week 6			
04-02-14	Plan van aanpak aanpassen en literatuur zoeken, Instellingen benaderen, medewerkers van ZorgThuis mailen en naar cultura		7	7
06-02-14	Naar de koninklijke bibliotheek	Veel theorieën gevonden die iets zeggen over vrijetijdsbesteding. Nu gaan schrappen.	7	-
06-02-14	Literatuur zoeken		-	7
07-02-14	Theorie van Csikszentmihalyi beschrijven		3.5	-
10-02-14	Theorie van Csikszentmihalyi beschrijven		1.5	-
11-02-14	Literatuur studie, inplannen interviews		7	7
12-02-14	Literatuur IRB uitwerken Literatuur uitwerken		7	7
13-02-14	Leerstijlgerichte aanpak beschreven		3	-
14-02-14	Leerstijlgerichte aanpak beschreven. Lennart mailen presentatie		2.5	-
17-02-14	Interviews plannen		0.5	0.5
18-02-14	Literatuur samenvoegen, kijken wat er verder nog gedaan moet worden, Lennart en Cees mailen	Literatuurstudie is nog heel breed en moet wat specifiekere worden.	1	-
24-02-14	Leeswijzer maken en vragenlijst		5	5
25-02-14	Vragenlijst maken en Titan locaties bezoeken voor de methodiek		6	6
26-02-14	Gesprek met Lennart		3	3
26-02-14	Informatie Iriszorg uitwerken		3	-
26-02-14	Informatie Titan uitwerken		-	4,5
27-02-14	Informatie instellingen verwerken, gesprek met Cees		8	8
28-02-14	Vragenlijst verbeteren	Omdat onze literatuur nog zo breed is waren de vragen ook te breed.	3	3
03-03-14	Vier Interviews afnemen aan de Hoenderloseweg en beginnen met uitwerken		8	8
03-03-14	Interview Amanda uitwerken		-	3
04-03-14	Twee interviews afnemen aan de Hoenderloseweg		5	5
04-03-14	Interview van Arie uitwerken		2	-

05-03-14	Twee interviews afnemen aan de Hoenderloseweg		5	5
05-03-14	Interview van Petra uitwerken		2	-
05-03-14	Interview Ellis uitwerken		-	4
06-03-14	Interview Ellis uitwerken		-	2
06-03-14	Interview van Petra uitwerken		3	-
07-03-14	Interview Dienneke uitwerken		-	4
07-03-14	Interview Arriane uitwerken		4	-
09-03-14	Interview Elsbeth uitwerken		-	4
10-03-14	Interview Caroline uitwerken		-	3,5
12-03-14	Schrappen van interviews		5,5	4,5
13-03-14	Interviews schrappen		1	2
14-03-14	Interviews schrappen en fragmenteren		7	7
17-03-14	Interviews fragmenteren en labelen, kern labelen	Jammer dat school zelf geen duidelijke richtlijn heeft hoe het labelen gedaan moet worden. Het was een beetje puzzelen met verschillende onderzoeksmethoden. Uiteindelijk voor Baarda gekozen.	7	7
18-03-14	Interviews fragmenteren, labelen, kernlabelen		7	7
19-03-14	Interviews fragmenteren, labelen, kernlabelen		8	8
20-03-14	Interviews fragmenteren, labelen, kernlabelen		8	9
21-03-14	Interviews labelen, kernlabelen		7	7
24-03-14	Kernlabelen + inhoudsopgave gemaakt + stukje leeswijzer aangepast		8	8,5
25-03-14	Deelvraag 1 (Cindy) en 3 (Marina) maken	Cindy doet deelvraag 1 en 2. Marina doet deelvraag 3 en 4. 1 en 4 komen over een qua literatuur en 2 en 3 ook.	6	6
25-03-14	Afstudeergesprek Kees	Wij hebben eerst de interviews uitgewerkt en gelabeld maar Kees had liever gezien dat we aan de deelvragen begonnen, gezien de tijd.	2	2
26-03-14	Deelvraag 1 (Cindy) en 3 (Marina) maken		7	7
27-03-14	Planning gemaakt, stuk deelvraag 3 gelezen.		1,5	1,5
27-03-14	Op bezoek bij vrijetijdslab Nijmegen		4	4

28-03-14	Deelvraag 1 afmaken		9	8
31-03-14	Deelvraag 2 (Cindy), Deelvraag 4 Marina maken		7	7
31-03-14	Deelvraag 3 lezen en verbeteren/feedback geven			3
1-04-14	Werken aan deelvraag 4 (Marina) en deelvraag 2 (Cindy) deelvraag 3 (Marina) afmaken en opsturen		9	10
02-04-14	Brainstormen product		4	4
03-04-14	Afspraak met Lennart	Besproken wat Lennart wil qua product. Onze ideeën sloten niet heel erg aan (te breed).	4	4
03-04-14	Planning maken en verder met deelvraag 4	Nieuwe planning maken omdat er aan deelvraag 1 en 2 meer aangepast moet worden dan gedacht.	3	-
04-04-14	Boeken opzoeken in de mediatheek voor deelvraag 4		4	-
07-04-14	Planning verbeteren en opsturen naar Lennart en Kees		1,5	
07-04-14	Werken aan deelvragen 2 en 4		7	8,5
08-04-14	Werken aan deelvragen 2 (Cindy) en 4 (Marina), elkaar feedback geven en opsturen naar Kees en Lennart		7,5	7
09-04-14	Brainstormen idee voor product	Gaan brainstormen met de info van Lennart in ons achterhoofd en ideeën opsturen naar Lennart.	4	4
10-04-14	Werken aan deelvraag 1 en uitwerken ideeën product	Besloten dat Marina eerst deelvraag 1 aanpast i.p.v. 3,4 omdat aan deelvraag 1 veel veranderd moet worden en zo snel mogelijk goedgekeurd.	7	4
11-04-14	Werken aan deelvraag 1		2,5	-
11-04-14	Deelvraag 2,3,4 verbeteren			8
11-04-14	Afspraak Cees en uitwerken ideeën producten en opsturen naar Lennart		4	4
14-04-14	Uitwerken deelvraag 1 (Marina), verbeteren deelvraag 2 (Cindy) en 3 (Cindy)		7	7
15-04-14	Werken aan deelvraag 1 (Marina) en opsturen naar Kees, deelvraag 3 verbeteren (Cindy)		7	7
16-04-14	Werken aan deelvraag 4		7	7

	(Marina) werken aan deelvraag 3 (Cindy), werken aan einddocument.			
17-04-14	Werken aan het einddocument		5	8
18-04-14	Gesprek met Lennart <i>Einddocument doorlezen en opsturen</i>	Besproken welk idee we gaan uitwerken en wat Lennart daar van verwacht.	3 3	3
22-04-14	Werken aan deelvraag 5		7	7
23-04-14	Werken aan deelvraag 5		7	7
24-04-14	Werken aan deelvraag 5		4	7
25-04-14	Werken aan deelvraag 5		7	7
28-04-14	Aanbevelingen en discussie schrijven		6	
29-04-14	Werken aan het einddocument (Discussie, conclusie, aanbevelingen, voorwoord enz.)		8	8
30-04-14	Einddocument afmaken (eerste drie hoofdstukken, bijlagen en lay out)		8	8
01-05-14	Deelvraag 1 aanpassen (Cindy), deelvraag 3 aanpassen (Marina)		8	8
02-05-14	Deelvraag 2 aanpassen (Cindy), deelvraag 4 aanpassen (Marina)		8	8
06-05-14	Deelvraag 4 verder aanpassen, samenvatting aanpassen en einddocument aanpassen(Cindy), deelvraag 5 aanpassen (Marina)		4	8
07-05-14	Eerste drie hoofdstukken aanpassen (Cindy), deelvraag 5 aanpassen (Marina)		8	8
08-05-14	Conclusie, discussie en aanbevelingen aanpassen		2	9
09-05-14	Einddocument aanpassen en afspraak met Kees		8	8
12-05-14	Procesverslag schrijven		8	8
13-05-14	Procesboekje, bijlagenboekje en productboekje maken		8	8
13-05-14	Productboekje maken met nieuw overzichtelijk stappenplan			8
14-05-14	Werken aan eindproduct		8	8
15-05-14	Werken aan eindproduct		8	8
16-05-14	Uitnodigingen maken voor presentatie, laatste keer doorlezen, uitprinten verslag.		8	8
19-05-14	Afspraak met Lennart en uitprinten / inleveren verslag		9	9
20-05-14	Presentatie voorbereiden		8	8

26-05-14	Het product maken voor op het kantoor van ZorgThuis		8	8
27-05-14	Het product maken voor op het kantoor van ZorgThuis		8	8
28-05-14	Presentatie voorbereiden		8	8
29-05-14	Het product maken voor op het kantoor van ZorgThuis		8	8
02-06-14	Voorbereiden presentatie		8	8
03-06-14	Presenteren voor het team		4	6
05-06-14	Presentatie met beoordeling		4	4
			547	533

Procesverslag Cindy van Roekel

Persoonlijke terugblik

Ik heb het afstuderen als een positief proces ervaren. Ik vond het onderzoeken van het onderwerp vrijetijdsbesteding erg leuk om te doen. Ik vind het onderwerp vrijetijdsbesteding ook erg interessant en ik heb veel vanuit mijn eigen kennis die ik uit mijn stage heb verkregen kunnen gebruiken in het zoeken naar literatuur. Ik heb bijvoorbeeld op mijn stage veel gewerkt met vrijetijdsbesteding en met verschillende methoden om een cliënt hiertoe te motiveren. Dit kwam uiteindelijk in het afstudeeronderzoek erg van pas. Ik ben voornamelijk tevreden over het product wat we uiteindelijk gemaakt hebben. Ik denk dat het een product is waar veel verschillende elementen in zitten en waarbij we 'out of the box' hebben gedacht. We hebben veel spelvormen en creatieve manieren in het product zitten, maar daarnaast ook hele praktische modellen en theorieën die gebruikt kunnen worden. Ik had de literatuurstudie naderhand anders aangepakt zoals we deze nu hebben gedaan. We zijn in het begin van onze literatuurstudie gewoon begonnen, zonder dat we er echt een vaste structuur in hadden. Dit zorgde ervoor dat we erg brede literatuur vonden en het voor ons lastig was om deze theorie te trechteren. Het heeft ons uiteindelijk ook redelijk veel tijd gekost bij het schrijven van de deelvragen om nog passende literatuur te vinden om de deelvragen te kunnen beantwoorden. Ik vond het uiteindelijke schrijven van de deelvragen erg meevallen. We hebben ongeveer drie weken gewerkt aan het schrijven van de deelvragen terwijl ik gedacht had dat we hier veel langer mee bezig zouden zijn. Daarnaast vond ik ook het interviews afnemen erg meevallen. We hadden ingepland dat we ongeveer één á twee weken bezig zouden zijn met het afnemen van interviews, maar dit hebben we uiteindelijk in drie dagen tijd kunnen doen. We hadden daarom veel meer tijd om de interviews uit te werken, te schrappen en te fragmenteren en labelen. Ik vond het lastig om continu gemotiveerd te blijven tijdens het onderzoek. Ik heb tussendoor echt een dip moment gehad waarbij ik moeilijk werk gedaan kreeg en me aan de planning kon houden. Op dat moment heb ik het ook veel nodig gehad dat ik kon praten met Marina en dat zij me er weer bovenop hielp om toch weer verder te gaan. Wat ik in het afstuderen erg bijzonder vond is dat ik me nu heel erg goed aan een planning kon houden. Ik heb de afgelopen drie jaar vaak gehad dat ik op het laatste moment nog heel erg aan het stressen was omdat er dan deadlines aan zaten te komen, terwijl ik dat nu eigenlijk niet heb gehad. We waren nu ruim voor de deadline klaar met het afronden van het afstudeerverslag en hadden eigenlijk tijd over. Dit gebeurde mij niet heel vaak en ik merkte dat dit bij mij vooral kwam doordat ik samen met iemand werkte die even gedreven is zoals ik ben.

Relatie met de creatieve professional

In het plan van aanpak heb ik beschreven dat ik vooral in het product mijn creativiteit kwijt kan. De afstudeeropdracht heeft uiteindelijk op veel manieren bijgedragen aan mijn beroepsontwikkeling als creatieve professional. Eén van de competenties beschreven in de creatieve professional is het doen van onderzoek en het ontwikkelen van een onderzoek. Ik heb vooral geleerd om op methodische wijze een onderzoek te doen, dus in ons geval door het doen van literatuurstudie en het afnemen van interviews. Daarnaast hebben we veel overlegd met onze afstudeerbegeleider en opdrachtgever en liepen we ertegenaan dat de manier van onderzoeken vanuit de CHE en vanuit de opdrachtgever soms niet congruent waren met elkaar. We hebben dus veel moeten zoeken naar een middenweg die voor beide partijen goedgekeurd werd. Hier heb ik dus gewerkt aan de competentie professioneel samenwerken. Bij het ontwikkelen van het product heb ik veel muzische methoden ingevoegd. Ik kon mijn creativiteit hier erg in kwijt omdat ik en Marina beiden mensen zijn die graag

Muzisch werken. We hebben bijvoorbeeld meerdere spellen in het product gevoegd en hebben daarnaast ook veel methoden en theorieën gebruikt die wij in eerder onderzoek tegen zijn gekomen. Dit heeft eraan bijgedragen dat ik dus zowel mijn creativiteit in kan zetten, maar dit ook methodisch kan onderbouwen vanuit verschillende theorieën.

Relatie met de minor

De afdeling ZorgThuis begeleidt cliënten met meervoudige problematiek. Het interviewen van de hulpverleners en me verdiepen in de problematiek van de cliënten heeft mij geleerd dat veel verschillende stoornissen en problemen invloed hebben op elkaar en elkaar in stand houden. In ons onderzoek hebben wij zowel over belemmeringen van de cliënten als op de mogelijkheden van de cliënt literatuur gezocht en ik vond het erg opvallend dat het makkelijker is om belemmeringen te vinden dan mogelijkheden. Ik ben zelf anders gaan kijken naar cliënten met meervoudige problematiek, omdat ik me nu ook veel meer moest concentreren op de mogelijkheden die de cliënt heeft. Ik merkte dat ik zelf erg gericht ben op de positieve dingen van de cliënt en daarom vond ik het ook erg opvallend dat ik in de literatuur en in de interviews alleen maar las over de belemmeringen van een cliënt. Dit beïnvloed voor mij de keuze om na de SPH te kiezen voor werk waarin ik mijn positieve instelling ook kwijt kan. Ik zou het liefst nog steeds willen werken in een instelling die bijvoorbeeld ook op een positieve manier rapporteert, zoals mijn derdejaars stage instelling ook deed.

Evaluatie leerdoelen

In dit traject heb ik twee leerdoelen gehad, namelijk: Ik wil mezelf aan de planning houden en niet mijn werk uit te gaan stellen; Ik wil voor mezelf een goede balans vinden tussen het afstuderen en het hebben van rustmomenten. Ik heb aan het leerdoel planning gewerkt door veel deadlines te stellen samen met Marina. Telkens als we een onderdeel af wilden hebben zetten we een deadline neer en moest ik me daaraan houden. Als ik dan bijvoorbeeld een keer niet kon of het niet zou redden dan overlegde ik dit met Marina en maakten we nieuwe deadlines. Ik werd op deze manier aangesproken op mijn verantwoordelijkheid tegenover Marina wat me uiteindelijk motiveerde om telkens hard te werken om de gestelde deadlines te halen. Ik heb geleerd dat ik druk nodig heb om goed te kunnen werken en vooral ook om hard te kunnen werken. Als ik maar druk blijf voelen, dan heb ik geen moeite om me aan een planning te houden. Ik vond het dan ook prettig dat Marina mij hierin hielp en we continu to-do lijstjes hebben gemaakt per week zodat ik precies wist wat er gedaan moest worden en wanneer dit af moest zijn. Ik heb dit leerdoel voor mezelf behaald en neem met me mee dat ik voor mezelf tussentijdse deadlines moet stellen.

Mijn andere leerdoel was het vinden van een balans tussen het afstuderen en het hebben van rustmomenten. Met dit leerdoel heb ik het met het afstuderen moeilijker gehad. Ik merkte dat ik het lastig vond om er niet 's avonds aan te gaan werken maar om mijn avonden vrij te houden. Vooral tegen het einde aan vond ik het lastig om rustmomenten in te plannen, omdat ik dan bang was dat we het niet op tijd af zouden hebben. Ook hierbij heeft Marina me geholpen, ik heb er veel met haar over gepraat. Op momenten dat ik de neiging had om heel veel te gaan doen en hele avonden aan het afstuderen te gaan zitten, stelde ze de regel in dat ik die avond maximaal een uur mocht werken aan het afstuderen en daarna rust moest nemen. Dit gold ook voor de weekenden. Doordat zij me continu dwong rustmomenten te pakken, heb ik dit uiteindelijk ook gedaan. Ik denk dat ik dit leerdoel daarom ook behaald heb. Ik werkte vaak overdag veel en hard, maar 's avonds had ik dan tijd voor mezelf en plande ik leuke dingen in om te gaan doen. Daardoor heb ik nu aan het einde van

het proces dat ik veel rustiger ben en veel minder moe. Ik blijf dit leerdoel wel in gedachten houden voor in de toekomst. Ik weet dat dit een leerpunt blijft van mij en dat ik mezelf goed in de gaten moet blijven houden. Ik wil dan ook vaste rustmomenten in blijven plannen en deze ook nemen.

Samenwerking en feedback

Ik heb de samenwerking met Marina als prettig ervaren. We hebben van tevoren afgesproken dat we ook de tijd zouden nemen om soms leuke dingen te doen en om elkaar even op een andere manier te spreken. Dit hebben we in het proces ook regelmatig gedaan. Daarnaast hebben we elkaar altijd op de hoogte gehouden van hoe we ons voelden en hoe we erbij zaten. Ik heb bijvoorbeeld een moment gehad dat ik er moeite mee had dat de deelvraag die ik geschreven had niet goed was. Marina heeft me hiermee geholpen door erover te praten en door het voor mezelf weer even te relativiseren. Ik heb van Marina op een gegeven moment de feedback gekregen dat ik erg procesgericht ben, terwijl zij daarin erg taakgericht is. We hebben het er vervolgens over gehad dat we daarin meer naar elkaar toe moeten komen, dus dat ik wat meer taakgericht werd en zij wat meer procesgericht. In de periode daarna hebben we elkaar dan ook meerdere malen erop aangesproken als we weer meer taak- of procesgericht waren.

De samenwerking met de opdrachtgever vond ik ook erg prettig verlopen. Onze opdrachtgever was erg kritisch maar zorgde ervoor dat wij gemotiveerd te werk gingen. In een gesprek gaf hij aan dat hij misschien iets teveel druk had uitgeoefend op ons, ik heb hem toen teruggegeven dat ik dat niet als een negatief iets had ervaren, maar dat hij dit juist op een positieve manier had aangepakt. Ik werd juist alleen maar gemotiveerder daardoor. We hebben regelmatig contact gehad en als we gebeld hadden, dan belde onze opdrachtgever binnen een uur terug. Dit vond ik erg prettig.

De samenwerking met de afstudeerbegeleider is goed verlopen. We hebben van tevoren afspraken ingepland en onze opdrachtgever was daarin erg accuraat. Dit is iets wat ik zelf erg prettig vind als het gaat om afspraken maken. Onze afstudeerbegeleider was erg kritisch en hier heb ik soms moeite mee gehad, omdat het voor mij soms erg bot overkwam en ik het idee had dat we het helemaal niet goed hadden gedaan. We hebben het hierover gehad in één van onze gesprekken en toen bleek het uiteindelijk te gaan om een misverstand. Ik vond het erg prettig dat onze afstudeerbegeleider onze stukken heel snel van feedback voorzag waardoor we goed door konden blijven werken.

Conclusie en vooruitblik

Ik trek de conclusie uit bovenstaande onderdelen, dat ik het afstuderen als erg prettig heb ervaren. Ik moet nog wel goed in de gaten houden dat ik rustmomenten blijf inplannen en mezelf niet overwerk, maar ik heb hier ook veel van geleerd. Als HBO-professional heeft het me opgeleverd dat ik nu op een goede manier kan samenwerken met andere professionals, een goed kwalitatief onderzoek neer kan zetten en uit kan voeren, maar dat ik ook mijn creatieve kant heb die ik heb laten zien bij het ontwikkelen van het product. Het onderzoek doen zelf vind ik ook erg nuttig om te doen, omdat we tot veel conclusies zijn gekomen die het Leger des Heils zelf nog niet had bedacht. Ook helpt de objectiviteit van een onderzoek erg om tot deze conclusies te komen, omdat je op een andere manier moet kijken naar de onderdelen. Ik neem vooral de vaardigheden van objectiviteit en het koppelen van literatuur en praktijk met elkaar mee. Omdat ik denk dat ik hier in mijn werk nog veel aan kan hebben.

Procesverslag Marina Markus

Persoonlijke terugblik

Hoe heb je het afstuderen beleefd? Ik moet eerlijk zeggen dat ik het best moeilijk vindt om een eenduidig antwoord te geven op deze vraag. Het is namelijk een proces geweest van een half jaar waarin mijn beleving steeds weer anders was.

Als ik terug kijk dan zie ik wel dat ik het een enorme uitdaging vond. Deze uitdaging was leuk omdat ik onderzoek mocht doen en nieuwe dingen mocht ontdekken. Dat zijn twee dingen die ik erg leuk vind en waar ik van geniet. Mensen hadden vertrouwen in mij en dat vind ik geweldig. Dat vertrouwen gaf ook een stuk vrijheid in het doen van dit onderzoek. Die vrijheid bood ruimte voor creativiteit.

Het vertrouwen van mensen in mij bracht ook verantwoordelijkheden met zich mee en ik heb gezien dat ik dat soms nog wel een lastig vind omdat ik mensen niet wil teleurstellen. Als ik spanning ervoer tijdens het afstuderen dan kwam het daar van.

Waar ben je tevreden over en wat had je misschien anders willen doen? Ik ben tevreden over hoe de interviews en de analyse van de interviews zijn gegaan. Het literatuuronderzoek had qua proces beter gekund. Nu was de situatie zo dat we heel lang in de breedte hebben gezocht en pas daarna specifiek zijn gaan zoeken. Dat had sneller gekund door gelijk aan het begin een duidelijk overzicht te maken van de onderwerpen waar we informatie over wilden hebben.

Wat viel er mee, wat viel er tegen? Het maken van het product viel mee. Ik had gedacht dat dit zou tegenvallen en dat we daar veel over moesten nadenken en discussiëren. Echter vloeiende voort uit de voorgaande deelvragen en de overleggen met de opdrachtgever waren erg verhelderend.

Ik denk dat Cindy en ik misschien nog wat beter na hadden kunnen denken over wie en op welke manier we deelvraag één opnieuw gingen maken. Ik heb deze opnieuw geschreven en Cindy heeft er regelmatig feedback op gegeven. Echter als ik naar het inhoudelijke deel kijk, en het proces buiten beschouwing laten, is onze verdeling niet helemaal gelijk. Ik had het mooi gevonden als deze verdeling gelijk was geweest. Pas achteraf hebben we dit opgemerkt.

Wat heb ik over mezelf ontdekt? Ik heb mezelf verbaasd bij het doen van literatuuronderzoek. Ik dacht namelijk dat ik dat niet leuk zou vinden maar ik vond het geweldig. Ik zat altijd met stapels boeken om me heen en moest mezelf soms bedwingen om niet nog meer theorieën toe te voegen als een deelvraag goedgekeurd was. Daarnaast vind ik het mooi om te zien dat ik beter ben geworden in spelling en grammatica. Als Cindy mij feedback gaf op stukken vielen het aantal opmerkingen mij mee. Als ik kijk naar het begin van deze opleiding heb ik daar echt een groei in door gemaakt.

Relatie met de creatieve professional

Dit onderzoek mochten wij doen naar aanleiding van de veranderingen in de zorg. Wij mochten nadenken over een betere manier van begeleiding zodat afdeling ZorgThuis nog meer aan de eisen van de maatschappij kan voldoen. Wij hebben dus mee gedacht met de hulpverleners over de verandering van de zorg en hoe ze deze vorm kunnen geven. Dit onderzoek heeft mij geleerd hoe ik met verschillende partijen rekening kan houden en mijn creativiteit in te zetten om tot een goed resultaat te komen.

Het werken met verschillende partijen vraagt om samenwerking. In deze samenwerking heb ik altijd geprobeerd om open en eerlijk te communiceren en om de mening van de ander te onderzoeken en

te respecteren. Ik heb gewerkt aan mijn betrouwbaarheid door regelmatig updates te geven over waar ik mee bezig was. Ik denk dat deze dingen ook nodig zijn als ik in een team ga werken.

Relatie met de minor

Ik heb de minor GGZ, verslavingszorg en Maatschappelijke opvang gevolgd. Daar heb ik geleerd welke problematiek, rondom psychiatrie en verslavingszorg, een cliënt kan hebben en wat dit inhoudt. De cliënten van afdeling ZorgThuis hebben ook vaak te maken met die problematiek. De verhalen van de hulpverleners hebben mij er weer bij stil gezet hoe complex een situatie kan zijn. Het heeft me nog meer doen inzien dat ik vaak voor de cliënt denk en ook soms denk dat ze ergens niet toe in staat zijn. Dit is belemmerend voor het herstel van de cliënt. Als de cliënt de kans niet krijgt of niet wordt aangespoord om iets te gaan ondernemen dan zal dit ook niet gebeuren. Ik heb in dit onderzoek gezien dat het belangrijk is om vanuit de mogelijkheden van de cliënt te werken omdat op deze manier de kwaliteiten van de cliënt optimaal benut worden.

Tijdens de gesprekken met onze opdrachtgever heb ik ook gezien dat ik snel in hulpverleningstermen denk en dat dit er voor kan zorgen dat ik niet meer goed aansluit bij de cliënt. Ik denk snel in oplossingen waardoor ik soms kan vergeten om na te denken over hoe ik goed aansluit bij de cliënt. Dit onderzoek heeft mij geleerd om eerst meerdere kanten te bekijken voordat ik een oplossing ga bedenken.

Evaluatie leerdoelen

Het leerdoel waar ik tijdens dit onderzoek aan heb gewerkt is:

Aan het einde van semester twee jaar vier heb ik voldoende vertrouwen in mijn eigen kunnen zodat ik niet meer doorsla maar juist tevreden kan zijn over wat ik heb gemaakt. Ik ga hier aan werken door me hier bewust van te zijn en op het moment dat ik voel dat ik doorsla mijzelf daarbij stil te zetten. Ik ga dan ook in gesprek met Cindy om te kijken of mijn 'paniek' terecht was of niet.

Tijdens het onderzoek heb ik mezelf verbaasd omdat ik het doen van literatuuronderzoek echt heel leuk vond en dat het mij best makkelijk af ging. De feedback van Cindy en onze afstudeerbegeleider maakten mij ook zekerder. Sommige momenten ervaarde ik nog wel stress. Dit kwam vooral omdat ik niet goed kon inschatten hoeveel tijd alle taken gingen kosten omdat het best een grote opdracht is. Het maken van een planning hielp mij om een goed overzicht te krijgen wat mij rust geeft. Dat is ook de reden waarom ik de planningen maakte.

Ik heb gezien dat ik niet hoeft te twijfelen aan mijn eigen kunnen. Ik heb namelijk gezien dat ik het kan. Ik wordt onrustig als ik geen overzicht heb of als ik geen update krijg van de persoon met wie ik samen werk. Ik heb dit dan ook samen met Cindy besproken en toen heeft ze mij meer inzicht gegeven in waar zij mee bezig was. Dat vond ik erg fijn.

Samenwerking en feedback

Samenwerking met Cindy

Cindy is een harde werker die weet wat ze wil. Dat maakte het fijn om met haar samen te werken omdat ik zag dat ze, net als ik, een goed onderzoek wilde neerzetten en de eerste ronde wilde halen. Ze werkt extra hard op de momenten dat het nodig was. Dat heb ik erg gewaardeerd.

Cindy is vooral gericht op het proces. Daarmee bedoel ik dat ze het heel belangrijk vindt om te weten hoe het met me gaat en wat ik ergens van vind. Ik voelde me daarom altijd serieus genomen en dat was erg fijn. Ze is oprecht en gevoelig voor sfeer. Ze weet de sfeer gemoedelijk en vrolijk te houden.

Dat maakte de samenwerking ontspannen. En ze kon mij motiveren op de momenten dat ik er even geen zin meer in had.

We hebben beiden een stevige persoonlijkheid. Ik heb iemand nodig die soms wat tegengas geeft en dat kon Cindy heel goed. Ik kan soms wat koppig zijn en dat maakt dat ik niet snel overtuigt ben. Dat we beiden stevig in onze schoenen staan maakte dat we kritisch konden kijken naar onze meningen over wat goed was om te doen en wat niet.

Ik vond het fijn dat we alle dingen eerlijk konden bespreken. De communicatie was open en we hebben beiden geprobeerd om de ander tegemoet te komen. Ik heb veel duidelijkheid nodig en heb graag inzicht in wat de ander doet. Op deze manier bewaar ik het overzicht, heb ik voor mijn gevoel meer controle en dat maakt dat ik minder stress ervaar. Ik heb het hier met Cindy over gehad en ik vond het heel fijn dat, nadat ik dit had uitgesproken, zij mij meer inzicht heeft gegeven in wat ze aan het doen was.

Cindy en ik konden soms weleens botsen. Ik ben meer taakgericht en Cindy meer procesgericht. Dit kan ik nog steeds erg lastig vinden. Ik wil namelijk mezelf niet te kort doen en ik wil Cindy ook niet te kort doen. Ik ben namelijk erg trots op wat we samen hebben neer gezet.

Samenwerking met Kees

De gesprekken met Kees waren productief en Kees was altijd scherp op wat we gemaakt hadden. Ik kon dat altijd wel waarderen. De gesprekken waren serieus maar er was ook altijd ruimte voor een grap. Dat maakte het contact ontspannen. Ik ben erg praktisch ingesteld en Kees is dat geloof ik wat minder. Dit zorgde er soms voor dat het even duurde voordat we elkaar begrepen maar dat zorgde vaak wel voor grappige situaties.

Ik vind Kees professioneel en betrouwbaar. Ik kon in de samenwerking de dingen die ik minder fijn vond aangeven, zonder dat dit invloed heeft op de beoordeling van ons verslag. Dit klinkt misschien logisch maar ik heb tijdens de opleiding ook wel eens anders meegemaakt. Daarnaast valt de rust waarmee Kees naar de feedback luisterde mij erg op en ik vind het knap hoe hij daar mee om ging. Nu kan het overkomen alsof ik Kees regelmatige flinke feedback gaf maar dat is gelukkig niet het geval.

Samenwerking met Lennart

Wat ik heel fijn vond in de samenwerking met Lennart is dat hij altijd heel snel terug belde en snel reageerde als dit nodig was. Dat maakte dat we snel weer verder konden met het onderzoek. Ik vind het knap hoe Lennart het belang van het onderzoek aan mij duidelijk heeft gemaakt zonder dat ik druk ervaarde. Ik voelde me verantwoordelijk wat mij motiveerde om een goed onderzoek neer te zetten. Druk zou mij meer hebben verlamd.

Ik vind dat Lennart heel veel vertrouwen in ons had. Hij hield alles in de gaten, bleef op de hoogte van het onderzoek en stuurde ons aan zonder dat ik het gevoel kreeg dat ik in de gaten gehouden werd. Dit maakte dat er veel ruimte was voor onze ideeën en creativiteit. Dat vond ik erg fijn.

Conclusie en vooruitblik

Mijn conclusie is dat ik erg nieuwsgierig ben en het erg leuk vindt om onderzoek te doen. Het ontdekken van nieuwe dingen door middel van literatuuronderzoek vond ik vooral erg interessant. Het intensief samenwerken met Cindy was erg leuk en maakte dat het onderzoek van meerdere kanten bekeken is. Daarnaast konden we elkaar motiveren wat soms wel nodig was.

Tijdens dit onderzoek ben ik erbij stilgezet dat vrijetijdsbesteding een groot deel is van het leven van de cliënt. Het brengt veel mogelijkheden met zich mee en het bevordert het herstel . Ik ben me er nog meer van bewust geworden dat het belangrijk is om vanuit de mogelijkheden van de cliënt te werken.